

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2024/2025

Vypracovala: Mgr. Marková Ivana – ŠMP

Anotace – minimální preventivní plán školy

Škola: Základní a Mateřská škola Běly Jensen, Opatov, okres Svitavy

Školní rok 2024/2025

Ředitelka školy: Mgr. Iva Hebelková

Školní metodik prevence: Mgr. Ivana Marková

Výchovný poradce: Mgr. Iva Hebelková

Školní speciální pedagog: Mgr. Lenka Šudomová

Počet pedagogických pracovníků: 16

Počet žáků na 1. stupni: 58

Počet žáků na 2. stupni: 50

Úvod

Minimální preventivní program (dále jen MPP) jsem vytvořila na základě studie odborné literatury, prostředí a rizik vzniku společensky nežádoucích jevů ZŠ a MŠ Běly Jensen, Opatov, okres Svitavy.

Při vypracování MPP jsem vycházela z Manuálu pro tvorbu MPP, z odborné literatury a z metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování MŠMT.

Minimální preventivní program je dokument školy, zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Na realizaci MPP se podílí celý pedagogický sbor a další instituce zabývající se prevencí sociálně patologických jevů.

Rizikové chování, drogy a jiné sociálně patologické jevy jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzdáváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol předcházet sociálně nežádoucím jevům a zvýšit jejich odolnost vůči nim. Objevují se nové rizikové jevy, např. kyberšikana. Je proto nezbytné poskytnout žákům co nejvíce nezkraslených informací o problematice všech projevů rizikového chování podaných přiměřeně jejich věku a na tato témata s nimi mluvit otevřeně i na neformální úrovni.

Program sleduje obecné cíle, zejména zaměřené do oblasti zdravého životního stylu, na prevenci kriminality mládeže, na prevenci zneužívání návykových látek, různé formy působení na postoje a ovlivňování chování dětí a poskytování široké nabídky pozitivních alternativ chování.

Cílem MPP je ve spolupráci s rodiči předcházet projevům sociálně patologických jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Součástí našeho programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech. MPP je nedílnou součástí ŠVP a

vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Zásady:

Program je určen pro žáky školy v průběhu školní docházky tj. ve věku 6 – 15 let.

Zahrnuje prevenci rizikového chování u dětí a mládeže v oblasti užívání legálních i ilegálních návykových látek, šikany, kriminality mládeže, záškoláctví, xenofobie a rasismu.

Vyžaduje individuální přístup k řešení jednotlivých problémů.

Vyžaduje specializovanou formu pomoci, a proto je třeba přímá spolupráce s rodinou a dalšími organizacemi (PPP, Policie, OSPOD, Odbor sociálních věcí...atd.).

Preventivní program zasahuje výchovnou a vzdělávací složku během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod.

Charakteristika školy

Základní škola v Opatově je úplná základní škola, poskytující vzdělání dětem z Opatova, Opatovce a Svitav. Škola má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň. Patří do sítě “Zdravých škol“ a spolupracuje s hnutím „Na vlastních nohou“ (Stonožka). Počet žáků ve školním roce 2024/2025: 108 žáků (I. stupeň 58 žáků, II. stupeň 50 žáků). Celkový počet pedagogů je 10, dále máme 5 asistentek pedagoga, 1 vychovatelku ve školní družině.

Škola je prostorná, I. stupeň je moderní přízemní budova, II. stupeň je v původní, staré budově školy. Obě budovy jsou propojeny spojovací chodbou, kde žáci mohou o přestávkách využívat ping-pongový stůl, stolní fotbal a místa k sezení na chodbách. Hodiny tělesné výchovy probíhají v zrekonstruované tělocvičně ZŠ, která je propojena se školou. V letních měsících mohou učitelé TV využívat hřiště za školou, které patří obci Opatov. V současné době se nachází ve škole 8 kmenových tříd, počítačová učebna, školní knihovna, čítárna, přírodovědná učebna a v letošním roce proběhla rekonstrukce školní družiny.

Škola organizuje lyžařský výcvik, dále pak plavecký výcvik pro 3. a 4. ročník. Pořádá školní výlety, exkurze, besedy, projektové dny, realizuje odpolední kroužky a akce pro rodiče.

Žáci se podílejí na tvorbě prostředí, na jeho výzdobě a udržování pořádku. Dostávají prostor k realizaci svých vlastních nápadů při výzdobě školy a třídy. Jsou vedeni k pravidelnému úklidu okolí školy, starají se o pozemky školy a využívají sportovní hřiště za školou.

Školní metodik prevence (dále ŠMP) celoročně mapuje výskyt rizikového chování u žáků naší školy. Všichni třídní učitelé pravidelně každý měsíc vyplňují souhrnný přehled o výskytu rizikového chování ve svých třídách, kterou odevzdávají ŠMP. ŠMP si vede deník, do kterého zapisuje všechny případy rizikového chování, které byly ve škole řešeny.

Naše škola je připravena poskytnout odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení, žákům v riziku, žákům vykazujícím rizikové chování i žákům nadaným. Pro žáky se specifickými vzdělávacími problémy vytváříme individuální vzdělávací plány. Žákům je nabízeno velké množství volnočasových aktivit v podobě nepovinných předmětů a zájmových útvarů. Aktivní a smysluplné trávení volného času pod dohledem kvalifikovaných vedoucích vždy působí jako prevence negativních jevů.

Členové školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP – vedení školy, výchovná poradkyně, metodička prevence a školní speciální pedagožka)) se setkávají na svých pravidelných schůzkách, aby společně diskutovali o aktuálních výchovných i vzdělávacích problémech žáků.

Nezbytnou součástí chodu naší školy je též školská rada. Jedná se o orgán umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům a zřizovateli podílet se na správě školy.

Škola nabízí volnočasové aktivity, které jsou zaměřeny na smysluplné využívání volného času, včetně prevence. Jedná se o pohybový kroužek, počítačový kroužek, matematický kroužek, dětský sbor a příprava na přijímací řízení pro 9. ročník z ČJ a M.

2. Informační zdroje

Vnitřní informační zdroje školy

Základní vnitřní informační zdroje školy jsou využívány:

Webové stránky školy – všechny důležité informace včetně ŠŘ, MPP, Krizový plán školy, lze najít na webových stránkách školy pod příslušným odkazem v levé části: Základní škola – Metodik prevence.

Nástěnky – informace jsou zveřejňovány na trvale umístěné nástěnce v budově školy, obsahují důležitá telefonní čísla, adresy a další informace, které se vztahují k tématům zařazených do MPP. Na výběr témat na nástěnce se mohou podílet sami žáci.

Třídní schůzky, konzultační hodiny – rodiče jsou na prvních třídních schůzkách seznámeni s MPP, ŠŘ a obdrží kontakty na členy ŠPP. Žáci i jejich rodiče mají kromě telefonického kontaktu možnost navštívit jednotlivé vyučující, výchovnou poradkyni, školního metodika prevence v rámci konzultačních hodin a v případě potřeby je možné domluvit i jiný termín schůzky.

Schránka důvěry – žáci mohou využívat schránku důvěry, která se nachází vedle šaten I. stupně. Do schránky důvěry má přístup pouze ŠMP, schránka je vybírána pravidelně, 1 – 2x týdně. Podněty, dotazy a ohlášené případy řeší tým ŠPP.

Odborná a metodická literatura, časopisy a další materiály dostupné ve škole – informační zdroje jsou k dispozici pro žáky i pro učitele. Jedná se zejména o odbornou literaturu zaměřenou na primární prevenci a výchovné poradenství. ŠMP odebírá odborný časopis – Prevence. Filmy na videokazetách a DVD týkajících se problematiky drog a jiných rizikových faktorů jsou k dispozici u ŠMP. Odborné knihy a filmy je možné zapůjčit a použít ve výuce.

Vnější informační zdroje školy

Vnější zdroje jsou organizace a odborná zařízení, na které se škola bude obracet: OSPOD Svitavy (dle bydliště dítěte)

PPP Ústí nad Orlicí

Policie Svitavy

Krizové centrum Svitavy

Středisko výchovné péče ALFA Svitavy

Protidrogový koordinátor Svitavy

Okresní metodik prevence Svitavy

Krajský školský koordinátor prevence Pardubice

ZDVOP Svitavy

Další využívané webové stránky:

www.msmt.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.ipp.cz

www.adiktologie.cz

www.drogy-info.cz

www.zivot-bez-zavislosti.cz

www.prevence-info.cz

3. Školní řád

Školní řád není přílohou MPP. Celé znění školního řádu lze najít na webových stránkách školy v sekci škola – dokumenty školy – směrnice. Školní řád je podrobně zpracovaný, vyjmenovává práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců, práva a povinnosti pedagogických pracovníků, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků – vymezena Klasifikačním řádem, provoz a vnitřní řád školy, podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

4. Krizový plán školy

Škola má vytvořený krizový plán, který je vyvěšen ve sborovně. Krizový plán školy je podrobně zpracován.

5. Riziková místa školy

Za riziková místa školy se dá považovat schodiště na 2. stupni, prostory šaten, relaxační zóny, spojovací chodba mezi 1. a 2. stupněm. Je prostorná a „vybízí“ žáky k běhu a

pohybovým aktivitám. Rizikovým místem je i WC, není pod stálým pedagogickým dozorem, paní učitelky prostor průběžně monitorují a snaží se při potencionálním nebezpečí včas zasáhnout. Pokud mají žáci odpolední vyučování, mají dvě možnosti. Buď stráví volnou hodinu mimo školu, nebo jdou do školní družiny, kde jsou pod pedagogickým dohledem. Vedení školy zajišťuje pomocí pověřených pedagogických pracovníků nepřetržitý dohled nad žáky školy od příchodu až po odchodu ze školy. Mezi žáky 1. stupně se častěji vyskytují především vztahové problémy (mezi děvčaty). Vzájemná agrese žáků není výjimkou – verbální i fyzická, objevuje se i vulgární vyjadřování k sobě navzájem. Na 2. stupni je častým fenoménem záškoláctví – tzv. skryté záškoláctví, tedy neschopnost zákonných zástupců nastavit dětem pravidla. Setkáváme se i s rizikovým chováním našich žáků na sociálních sítích, které však neprobíhá na půdě školy. Používání mobilních telefonů ve škole, máme z preventivních důvodů zakázáno.

6. Cíle MMP

Dlouhodobé cíle

- předcházet všem typům rizikového chování
- výchova dítěte odpovědného za vlastní chování a způsob života přiměřeného jeho věku
- udržet širokou nabídku volnočasových aktivit pro žáky v kontextu
- navození příznivého klimatu školy
- posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi žáky navzájem, mezi žáky a pedagogy
- prohloubení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky (učitel – asistent pedagoga – vychovatelka – školní asistent...)
- týmově spolupracovat s problémovými žáky
- průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
- poskytování poradenských služeb rodičům.

Krátkodobé cíle

- nabízet kvalitní preventivní programy
- týmově řešit problémové situace
- motivovat žáky k aktivnímu (sportovnímu) trávení volného času
- zkvalitňovat komunikaci a spolupráci s rodiči.

7. Zaměření primární prevence pro cílovou skupinu

Cílové skupiny:

Žáci

- všichni žáci I. a II. stupně ZŠ

Zvláště je třeba se zaměřit na:

- *žáky se zdravotními problémy*
- *žáky se specifickými vzdělávacími potřebami*
- *žáky v riziku*
- *žáky, kteří rizikové chování vykazují*
- *na děti s odlišnou etnickou příslušností, než je ty většinová, u nichž je podstatná integrace do většiny*

Pedagogové

- ředitelka školy
- výchovná poradkyně
- školní metodička prevence
- školní speciální pedagožka
- pedagogický sbor
- třídní učitelé
- nepedagogičtí zaměstnanci školy

Rodiče

- rodiče žáků školy
- veřejnost, obec

7.1 Aktivity zaměřené na žáky – specifická prevence

Všeobecná primární prevence realizovaná v rámci ŠVP

Všeobecná preventivní témata jsou zpracována ve školním vzdělávacím programu a každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence u žáků byla prováděna ve všech oblastech, jichž se prevence týká. Její plnění zapisují jednotliví učitelé do třídní knihy – téma hodiny. Metodická prevence pak vyhodnocuje, zda je časová dotace dostačující.

7.1.1 Aktivity v rámci vyučování 1. a 2. stupeň

1. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti především třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v českém jazyce, prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

1. ročník

Prvouka – téma: Jsem školák – cesta do školy
Práce a volný čas – využití volného času
Péče o naše zdraví, lidské tělo, nemoc, úraz
Osobní bezpečí – bezpečné chování v různém prostředí

2. ročník

Prvouka – téma: Cesta do školy – předcházení rizikovým situacím
Domov – místo ochrany a soukromí
Moje rodina – mezilidské vztahy
Soužití lidí a jejich chování
Lidské tělo – prevence nemocí a úrazů, správná výživa
Osobní bezpečí doma i venku

3. ročník

Prvouka – téma: Rodina
Soužití žáků ve škole – vztahy a komunikace
Věci a činnosti kolem nás – volný čas
Péče o zdraví – osobní bezpečí, ohrožení zdraví nebezpečnými látkami
Ekologie – třídění odpadu

4. ročník

Přírodověda – téma: Osobní bezpečí
Zdravý životní styl
Nemoc a ochrana zdraví
První pomoc – prevence úrazů
Návykové látky, elektronická média

Vlastivěda – téma: Chování lidí, právo a spravedlnost
Dopravní výchova

Český jazyk – téma: ČJ sloh – telefonování, sms, internet, návrh reklamy na zdravý způsob života

5. ročník

Přírodověda – téma: Výchova ke zdraví
Lidské tělo, zásady sexuální výchovy
Kouření, alkohol
Osobní bezpečí

Vlastivěda – téma: Soužití lidí
Cestování – dopravní výchova

Český jazyk – téma: ČJ sloh - internet, sociální sítě, tvorba plakátu na téma – výživa a zdraví

Informatika – téma: Základní způsoby komunikace
Ochrana dat
Nebezpečí internetu, kyberšikana

Cílem je, aby žáci uměli po absolvování 1. stupně:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci se svými vrstevníky a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- znát informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát rizika užívání návykových látek
- znát základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky
- znát bezpečnost a rizika silničního provozu a poskytnutí první pomoci.

2. stupeň

Práci na druhém stupni je nutné zkoordinovat tak, aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence pracujeme v předmětech občanská výchova, výchova ke zdraví, tělesná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiálem, přednášky a besedy.

6. ročník

Výchova ke zdraví – téma: Zdravý životní styl
Zásady zdravého stravování
Komunikace mezi vrstevníky
Dopravní výchova

Občanská výchova – téma: Život v rodině a ve škole
Lidská práva

Informatika – téma: Rizika spojená s užíváním internetu

Kyberšikana, netholismus
Informační etika

7. ročník

Občanská výchova – téma: Člověk a společnost – komunikace, pravidla chování, důsledky porušení pravidel
Poškození lidských práv

8. ročník

Výchova ke zdraví – téma: Jak pečovat o zdraví
Život bez závislosti – kouření, alkohol
Osobní bezpečí
Hazardní hry

Občanská výchova – téma: Zdravý životní styl
Řešení životních situací
Návykové látky, zákony

Přírodopis – téma: AIDS, toxikomanie

9. ročník

Výchova ke zdraví – téma: Osobní bezpečí
Sexuální výchova

Občanská výchova – téma: Náboženství a tolerance
Protispolečenské jevy, kriminalita mládeže

Chemie – téma: Člověk proti sobě
Drogy, doping, léky

Cílem je, aby žáci uměli a znali po absolvování ZŠ:

- respektovat odlišné názory, způsoby a chování lidí, být tolerantní k menšinám
- spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organismus
- orientovat se v problematice závislosti
- vědět kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- zdravě posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět kde hledat pomoc

- znát významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí.

Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Ústí nad Orlicí

Časová dotace jednoho setkání jsou tři vyučovací hodiny.

Všeobecná primární prevence:

3. ročník – Bolí, nebolí

6. ročník – Krok za krokem

7.1.2 Jednorázové školní akce

V následující části plánu jsou akce naplánované pro jednotlivé měsíce školního roku 2024/2025. Je možné, že při jejich realizaci může dojít ke změnám. Některé akce se mohou přesunout, některé mohou být nahrazeny jinými. Plán může být během školního roku rozšířen o další aktivity.

Září

- Dopravní hřiště Svitavy
- Zahájení plaveckého výcviku – 3. + 4. ročník
- Program: Hrou proti AIDS – preventivní program Svitavy
- Technohrátky Svitavy 9. ročník

Říjen

- Logická olympiáda – školní kolo
- Program všeobecné primární prevence: „Krok za krokem“
- Knihovna Opatov
- Mladý chemik – 9. ročník
- Přírodovědný klokan – 8. + 9. ročník
- Divadlo Svitavy „Malý princ“
- Exkurze Olomouc: „Pevnost poznání“
- Program všeobecné primární prevence: „Bolí, nebolí“

Listopad

- Zdravohrátky – 9. ročník
- Sběr papíru
- Divadlo Pardubice
- Sportovní: florbal Svitavy
- Projektový den Svitavy pro 5. ročník

Prosinec

- Mikuláš ve škole
- Vánoční dílny
- Vánoční výstava v Poličce
- Vzdělávací centrum Sféra Pardubice

Leden

- Projektový den: „Ochrana člověka za mimořádných událostí“
- Sportovní den: lyžování, bruslení, turistika...
- Rytmická show

Únor

- Filmové nebo muzikálové představení

Březen

- Matematický klokan 2025
- Noc s Andersenem
- Program: Tonda obal na cestách
- POLICIE ČR – preventivní programy
- Technohrátky

Duben

- Den Země
- Sběr papíru
- Velikonoční dílny
- Zápis do 1. ročníku
- Pálení čarodějnic
- Dny florbalu

Květen

- Dopravní hřiště
- Projektový den: „Normální je nekouřit“

Červen

- Školní výlety
- Den dětí – sportovní den
- T – Mobile běh
- Projektový den: „Ochrana člověka za mimořádných událostí“
- Školní akademie

7.1.3 Projekty

Ochrana člověka za mimořádných událostí – cílem projektu je naučit žáky správnému chování v případě mimořádných událostí a preventivní příprava na nepředvídatelnou událost.

„Normální je nekouřit“ - program je zaměřen na podporu zdravého životního stylu a prevenci kouření u dětí mladšího školního věku (1. stupeň ZŠ). Zábavnou formou se žáci seznamují s tím, že kouření není normální součástí našeho životního stylu. Dovídají se o tom, co je zdravé, o orientaci v rizicích, se kterými se mohou setkat.

Ovoce a zelenina do škol – projekt pro žáky 1. – 5. ročníku. Cílem projektu je podpořit zdravé stravovací návyky dětí a zvýšit spotřebu zeleniny a ovoce. V rámci tohoto projektu si žáci sami vytvoří projektový den, kde si ve skupinách připravují zdravé pokrmy a nápoje.

7.2 Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci školy

Na prevenci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, obzvláště pak třídní učitelé, kteří nejlépe znají atmosféru v jednotlivých kolektivech a jsou schopni nejrychleji odhalit počínající problémy. Školní metodická prevence činnosti učitelů koordinuje a využívá nabídek spolupracujících subjektů.

Ředitelka školy

Je přímo zodpovědná za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinaci tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním MPP školy,
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- jmenováním ŠMP,
- zajištěním DVPP školního metodika v oblasti primární prevence,
- podporou týmové spolupráce ŠMP, VP, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu,
- monitorováním a vyhodnocováním realizace preventivního programu a realizace dalších opatření, ve školním řádu musí být popsána kontrolní a sankční opatření v oblasti rizikového chování ve škole.

Výchovná poradkyně

Výchovná poradkyně koordinuje společně s metodičkou prevence aktivity školy v oblasti prevence:

- aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech,
- zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými,
- učitelé informují VP o případech, výskytu agresivního chování ve třídě, o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách,
- navrhuje opatření, navrhuje ředitelce školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci,
- jedná se sociálním odborem, konzultuje s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Školní metodická prevence

Standartní činnosti školního metodika jsou vymezeny příslušným právním předpisem – metodické a koordinační činnosti, informační činnosti, poradenské činnosti:

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy,
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rizikových projevů sebepoškozování a dalších patologických jevů,

- koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů,
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti, které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů,
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péče v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti ŠMP, navržená a realizovaná opatření,
- zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům škol.,
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (Policie ČR, OSPOD, SPC, PPP, Krizové centrum a další zařízení, instituce a jednotliví odborníci),
- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům,
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů,
- příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školy.

Pedagogický sbor

Jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů, jednotlivé problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s metodičkou prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy.

Třídní učitel

- spolupracuje se ŠMP při zachycování varovných signálů,
- podílí se na realizaci MPP a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy a dbá na jejich důsledné dodržování, vhodnými aktivitami navozuje zdravé prostředí ve třídě,
- je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.

Nepedagogičtí pracovníci školy

Také nepedagogičtí pracovníci (uklízečky, školník, kuchařky, účetní) jsou součástí vztahové sítě a klimatu školy, dostávají se do kontaktu se žáky. Školní poradenské pracoviště je také k dispozici i jejich potřebám, dotazům a je otevřeno podmínkám z jejich strany. Při zachycení varovných signálů (agreze, šikana, podezření na užití návykové látky a jiné projevy patologického či rizikového chování) neprodleně informují třídního učitele, ŠMP, VP a vedení školy.

Školní družina

Školní družina (dále jen ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním cílem ŠD je zabezpečení zájmové činnosti,

odpočinku a rekreace žáků, i dohledu nad žáky. ŠD je především určena pro 1. – 3. ročník. Navštěvují ji žáci, jejichž rodiče si přejí dohled nad svými dětmi během polední přestávky, popř. před začátkem vyučování. ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.

7.3 Spolupráce, komunikace s rodiči/zákonnými zástupci

- seznámení rodičů s ŠMP, proškolení s problematikou sociálně patologických jevů,
- zákonní zástupci využívají při komunikaci s učiteli **informační systém skolaonline.cz**
- pravidelné třídní schůzky, konzultace a krizová intervence,
- aktivity pro zlepšení vzájemné komunikace – školní akademie, sportovní akce, atd..
- spolupráce se školní radou, pomoc při organizaci mimoškolních akcí.

8. Monitoring a evaluace

Cíle programu budou sledovány. Výsledky budou zaznamenávány a vyhodnocovány. K měření efektivity programu bude použito: anket během školního roku, dotazníková šetření, schůzky ŠPP, jednání na pedagogických radách (zápisy z těchto schůzí), záznamů učitelů (zápisy z jednání s žáky i s rodiči, veškeré akce a semináře, kterých se zúčastnili a hodnotili).

Hodnocení vytvořeného MPP probíhá v září následujícího roku ve spolupráci s vedením školy, výchovným poradcem a ŠPP.

ŠMP prevence vyplní výkaz preventivních aktivit VYNSPI.

9. Závěr

Minimální preventivní program je vždy vypracován na příslušný rok a je součástí výchovně vzdělávacího programu školy. MPP pokračuje a navazuje na předcházející roky. Odráží specifika regionu a školy. Vždy vychází z aktuální situace ve škole a hodnotí průběh období předchozího školního roku. Důležitým článkem procesu působení na žáky jsou pedagogové školy. Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí, ale také dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Za důležité považujeme neustálé posilování a prohlubování spolupráce školy s rodiči a širší veřejností. MPP vypracovává školní metodická prevence v úzké spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky, zejména za podpory vedení školy a výchovné poradkyně. S tím souvisí také práce s rodiči dětí předškolního věku a spolupráce i s MŠ Opatov. ŠMP spolu s vedením školy a ŠPP je připravena reagovat na aktuální problémy školy a pomáhat při jejich řešení. Školní metodická prevence je nejen osobou, která iniciuje a vypracovává MPP, ale také se podílí na jeho koordinaci a vypracovává závěrečnou hodnotící zprávu. I nadále bude pokračovat školení pedagogů a pracovníků ŠPP dle možností školy a aktuálních nabídek.